MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
LAWRENCE QUINTANO

Seduta tal-11 ta' Frar, 2013

Appell Kriminali Numru. 83/2012

Il-Pulizija
(Spt. Therese Sciberras)
Vs
Rayona Caruana
Omissis

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellanti Rayona Caruana [detentrici tal-karta tal-identita` numru 11787(M) quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta’ Gudikatura Kriminali talli bi ksur tal-artikolu 15(1) ta’ l-Avviz Legali 128 ta’ l-2002 kif emendat, fis-17 ta’ Lulju 2010 ghall-habta tad-9.00 hrs, poggew jew ippermettew li jitpoggew “sunbeds” u umbrellel aktar il-boghod minn hmistax il-metru mill-Marea Kiosk li ma kienux mikrija mill-pubbliku barra l-imsemmi stabbiliment Marea Kiosk, l-ghadira, l/o Mellieha, minghajr ma kellhom licenzja necessarja mill-awtorita` kompetenti.

U dan ukoll bi ksur tal-kondizzjonijiet tal-licenzja tal-Marea Kiosk (licence reference MK 0055) artikolu 43(1)(b) ta' Kap. 409 skond l-artikolu 23(1) ta' l-Avviz Legali 128 ta' l-2002.
Bi ksur tal-artikolu 43(1)(b) ta' l-Att dwar is-servizzi ta' l-ivjaggar u tat-turizmu ghal Malta (Kap. 409) fis-17 ta' Lulju 2010 ghall-habta tad-9.00 hrs, poggew jew ippermettew li jitpoggew aktar minn tletin (3) umbrella/deckchair f'distanza ta' hmistax il-metru mill-Marea Kiosk, bi ksur tal-kondizzjoni tal-licenzja kif mahruga mill-awtorita` kompetenti.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tad-9 ta' Frar, 2012, li biha wara li rat l-artikoli tal-ligi u cioe` l-artikoli 43(1)(b) u 43(1)(2) tal-Kap. 409 tal-Ligijiet ta' Malta u regolamenti 15(1) u 23(1) tal-Legislazzjoni Sussidjarja 409.08, il-Qorti rrilevat illi l-akkuzi fil-konfront ta' l-imputata omissis gew irtirati mill-prosekuzzjoni u ghaldaqstant astjeniet milli tiehu konjizzjoni ulterjuri taghom, filwaqt li ddikjarat li sabet lill-imputata Rayona Caruana hatja tal-akkuzi u kkundannataha multa ta' elf u erba` mitt Ewro (€1,400).

Rat ir-rikors tal-appellanti minnha pprezentat fil-21 ta' Frar, 2012, li bih talbet li din il-Qorti joghgobha tirrevoka, thassar u tannulla s-sentenza appellata u minflok tillibera lill-esponenti minn kull imputazzjoni, htija u piena skont il-ligi.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellanti esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravju tal-appellanti huwa s-segwenti w cioe':-
1. Illi l-imputazzjonijiet dedotti kontra l-esponenti jinsabu preskritti. Dawn l-imputazzjonijiet qed jigi allegat li sehhew fis-17 ta' Lulju, 2010 u ghalhekk jinsabu preskritti.
2. Illi sussidjarjament u minghajr pregudizzju, l-imputazzjonijiet huma manifestament kontradittorji ghaliex filwaqt li fl-ewwel imputazzjoni jinghad "minghajr ma kellhom licenzja necessarja mill-awtorita` kompetenti", fit-

tielet paragrafu jintqal "bi ksur tal-kondizzjoni tal-licenzja kif mahruga mill-awtorita` kompetenti". Il-Qorti tal-Magistrati ma setghetx tiddikjara lil-esponenti hatja fl-istess sentenza talli hija hadmet minghajr ma kellha l-licenzja necessarja mill-awtorita` kompetenti u fl-istess waqt u hin talli agixxiet bi ksur tal-licenzja valida. Ghalhekk, l-imputazzjonijiet huma nulli u invalidi peress li ma jistghux jissussistu kontemporanejament u wahda twaqqa` lill-ohra.

3. Illi sussidjarjament u minghajr pregudizzju, fil-kaz prezenti, l-esponenti kellha l-umbrellel u s-sunbeds f'mazzi rrangati puliti u fid-distanza regolamentari. Gahlhekk, ma kien hemm l-ebda infrazzjoni tar-regolamenti. Ir-ritratti esebiti mill-ufficjali juru proprju dan, cioe` numru ta' umbrellel u sunbeds irrangati puliti f'mazzi u fil-limiti regolamentari. Meta klijenti prospettivi javvicinaw xi membru tal-istaff biex jikru umbrella jew sunbed, huma jinghataw minn dawn oggetti biex il-klijenti tal-kiosk u t-turisti jinqdew immedjatament u minghajr dewmien. Ghalhekk ma kien hemm xejn kontra l-ligi;

4. Illi sussidjarjament u minghajr pregudizzju, ir-regolament 23(3) jipprovdi espressament ghal sitwazzjoni bhal din –

"Any person who fails to comply with the provisions of regulation 15(1) shall be guilty of an offence and shall, on conviction, be liable to a fine (multa) of one hundred and sixteen Euro and forty – seven cents (€116.47) in respect of any contravention".

Ghalhekk, il-piena inflitta hija wahda zbaljata in kwantu l-piena applikabbli ghall-kaz prezenti hija ta' €116.47, u mhux €1,400 kull persuna.

Semgħet it-trattazzjoni tal-abbli Difensur u tal-abbli Prosekutur.

Ikkonsidrat

Li a fol 15, il-Prosekuzzjoni irtirat l-akkużi fil-konfront tal-imputata Marthese Caruana.

Dokumentazzjoni

L-ewwelnett mil-liċenzja esibita a fol 5[1] tal-proċess jirriżulta li kien hemm bidla fil-licensee minn għand Marthese Caruana għal Rayona Caruana fit-8 ta' Mejju 2006. Ir-registereed operator hija Mrs Teresa Caruana ID555861(M) b'effett mis-17 ta' Awwissu 2010.

Il-liċenzja għandha l-kundizzjoni li ma jkunx hemm aktar minn tletin deckchair jew umbrella u jridu jkunu esibiti għal kiri f'distanza ta' 15-il metru mill-kjosk.

L-istess informazzjoni tidher fuq il-licence receipt maħruġa f'isem Rayona Caruana fol 7.

It-tieni a fol 12 et hemm diversi ritratti meħuda minn diversi angoli li juru kemm il-kwantita' kif ukoll il-post ta' fejn kienu d-deckchairs.

Xhieda

Il-Qorti semgħet ix-xhieda mill-ġdid.

Xehed is-sur Andre' Zammit addett mal-Awtorita' tat-Turiżmu li qal li kienu kellmu lill-istakeholders kollha u tawhom struzzjonijiet kif kienu setgħu jaħdmu skont il-liċenzji. Meta marru fuq il-post huma sabu 'l fuq minn tletin umbrella u sunbed u barra fl-area tal-15-il metru mill-gabbana. Imbagħad, **barra** mill-15-il metru fejn suppost l-appellanti kienet imliet kullimkien sunbeds u deckchairs u umbrelel mingħajr ma kienu mikrijin lin-nies.

Fil-kontro-eżami x-xhud spjega għala fil-kwerela l-Awtorita' kienet tablet li jittieħdu passi għaliex l-appellanti ma mxietx mal-liċenzja (minħabba li kellha aktar umbrelel u sunbeds minn dak in-numru stipulat fil-liċenzja) u għala talbu **wkoll l**i jittieħdu passi kontriha (għaliex **barra** mill-15-il metru l-appellanti ma kellha ebda liċenzja. Kien għalhekk li ħarrku lill-appellanti taħt l-artikolu 43(1)(b) tal-Kap 409.

[1] Hemm l-istess dokument a fol 9.

Xehed ukoll is-sur David Bonello, assistant manager tal-enforcement unit tal-Malta Tourism Authority li kkonfrma dak li qal is-sur Andre' Zammit dwar in-numru ta' sunbeds li kien aktar minn dak suppost kif ukoll li barra l-ħmistax-il metru kien hemm sunbeds meta għal din l-area l-appellanti ma kellhiex liċenzja biex tippostjhom hemm.

Il-Qorti sejra tikkonsidra l-aggravji seriatim.

L-ewwel aggravju huwa li l-imputazzjonijiet huma preskritti.

Dwar dan l-aggravju jirriżulta dan li ġej:

(a) Ir-reat huwa allegat li sar fis-17 ta' Lulju 2012. L-ewwel seduta saret fl-20 ta' Lulju 2011. Il-pieni kontemplati taħt l-artikolu 23(3) tal-Avviż Legali 128 tas-sena 2002 u taħt l-artikolu 43(1) tal-Kap 409 it-tnejn huma multi kif jidher hawn taħt:

Artikolu 43 tal-Kap 409

'43. (1) Kull min -

(a) mingħajr ma jkollu liċenza, imexxi xi attività turistika jew jippermetti li xi attività turistika titmexxa minn jew fi proprjetà li tagħha jkun is-sid jew koproprjetarju jew li minnha jew fiha jkun seta' mexxa dik l-attività li kieku kellu liċenza valida;

jew

(b) meta jkollu liċenza, jonqos li jħares xi waħda mid-disposizzjonijiet ta' dan l-Att jew xi kondizzjoni, restrizzjoni jew limitazzjoni oħra li għaliha tkun suġġetta l-liċenza;

ikun ħati ta' reat u għandu, meta jinsab ħati, jeħel ***multa*** *ta' mhux anqas minn elf u mija u erbgħa u sittin euro u disgħa u sittin ċenteżmu (1,164.69) u mhux aktar minn tlieta u għoxrin elf u mitejn u tlieta u disgħin euro u tlieta u sebgħin ċenteżmu (23,293.73), u f'kaz ta' reat taħt il-*

*paragrafu (b), jew dwar reat taħt il-paragrafu (ċ), jekk il-ħati jibqa' għaddej bir-reat għal aktar minn tliet xh*ur, *ukoll għal priġunerija għal żmien ta' mhux anqas minn tliet xhur u mhux aktar minn tliet snin.'*

Regolamenti 15(1) u 23 tal-Avviż Legali 409.08 (AL 128 tas-sena 2002).

'15. (1) Mingħajr preġudizzju għal kull regolamenti oħra applikabbli, ħadd m' għandu jqiegħed imwejjed jew għamara oħra fuq barra xi stabbiliment turistiku, jekk qabel ma tkunx inħarġitlu liċenzja mill-awtoritai:

Iżda l-ksur ta' xi kondizzjoni ta' liċenza li għandha x'taqsam mat-tqegħid ta' mwejjed, siġġijiet jew affarijiet oħra jew partijiet minnhom minn detentur ta' liċenza jew minn xi persuna oħra jew minn xi aġenti li jaġixxu bl-awtorità tad-detentur f 'xi spazju msemmi , għandu wkoll , għall- finijiet ta' dawn ir-regolamenti, jikkostitwixxi reat kontra dawn ir-regolamenti:

23. (1) It-tħaris tad-disposizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti għandu jitqies li jkun kondizzjoni li għaliha tkun suġġetta liċenza biex tiġi operata xi attività turistika, irrispettivament jekk issirx riferenza għal dawn ir-regolamenti fil-liċenza nnifisha.

(2) Kull persuna li tonqos milli tħares xi waħda mid-disposizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti tkun ħatja ta' reat, u tista' teħel il-multi u l-penalitajiet murija fl-artikoli 43 u 45 ta' l-Att.

(3) Kull persuna li tonqos milli tħares id-disposizzjonijiet tar-regolament 15(1) tkun ħatja ta' reat u tista', meta tinsab ħatja, teħel ***multa*** *ta' mija u sittax-il euro u sebgħa u erbgħin ċenteżmu (€116.47) għal kull ksur.'*

La ż-żewġ pieni applikabbli jużaw il-kelma 'multa', l-artikolu applikabbli huwa l-artikolu 688(e) tal-Kap 9 li jipprospetta sentejn żmien għall-preskrizzjoni.

La ma kinux għaddew is-sentejn, l-imputazzjonijiet mhumiex preskritti u l-Qorti għalhekk qed tiċħad l-ewwel aggravju.

It-tieni aggravju huwa dwar li l-imputazzjonijiet huma konfliġġenti

Fil-fehma tal-Qorti l-Prosekuzzjoni setgħet toħroġ iż-żewġ imputazzjonijiet fl-istess ċitazzjoni. L-ewwel imputazzjoni hija li l-appellanta kienet **qed taġixxi bla liċenzja** meta poġġiet is-sunbeds **oltre l-ħmistax-il metru**. Din hija imputazzjoni li hija indipendenti mit-tieni waħda. Hawn filfatt jissemma l-artikolu 15(1) tal-Avviż Legali 128 tas-sena 2002 fil-bidu tal-imputazzjoni.

Filfatt it-tieni imputazzjoni qed tgħid li l-appellanta kellha permess li tpoġġi mhux aktar minn tletin umbrella jew deckchair fl-ispazju tal-ħmistax-il metru. Din it-tieni imputazzjoni mhix li l-appellanti ma kellhiex liċenzja biex tpoġġi 30 sunbed jew umbrella iżda li kellha liċenza biex tpoġġi dan in-numru iżda marret oltre. Hawnhekk ir-reat huwa **differenti** minn dak ikkontemplat fir-regolament 15(1) tal-Avviż Legali 409.08 u japplika l-artikolu 43(1)(b) tal-Kap 409.

Għalhekk il-Qorti mhix qed tara l-kontradizzjoni li dwarha għamlet is-sottomissjonijiet id-difiża u qed tiddeċiedi li dawn iż-żewġ imputazzjonijiet setgħu jingħataw it-tnejn, u jekk, hemm il-ħtieġa jkun applikat l-artikolu 17(f) tal-Kap 9.

Għalhekk il-Qorti qed tiċħad it-tieni aggravju.

It-Tielet Aggravju – Li l-appellanti kellha l-umbrelel u sunbeds f'mazzi rranġati puliti.

Il-Qorti semgħet ix-xhieda u rat ir-ritratti. Minn dawn jirriżulta li n-numru ta' umbrellel u ta' deckchairs kien aktar kien aktar minn dak stipulat fil-liċenzja. Id-deckchairs jew sunbeds jistgħu faċilment jingħaddu mir-ritratti, almenu dawk li jidhru.

Dwar id-distanza ta’ oltre ħmistax-il metru, din ma ġiet bl-ebda mod kontradetta u l-Qorti m’hi qed tara ebda raġuni għala m’għandhiex temmen lix-xhieda dwar dan id-dettal.

Għalhekk il-Qorti qed tiċħad it-tielet aggravju.

Ir-raba’ aggravju – Li għandu jgħodd ir-regolament 23(3) tal-AL 128 tas-sena 2002 biss.

Jekk jirriżulta li nkisret xi kundizzjoni – kif hemm indikat **fit-tieni imputazzjoni** – aktar umbrelel u / jew deckchairs milli hemm indikat fil-liċenzja – allura dan huwa ksur tal-artikolu 43(1)(b) tal-Kap 409 riprodott aktar ‘il fuq **u tapplika l-piena hemm prospettata.**

Issa irriżulta **wkoll** li s-sunbeds jew umbrelel tpoġġew f’distanza ta’ aktar minn ħmistax-il metru. Miċ-ċitazzjoni jirriżulta li l-Prosekuzzjoni aktar kellha f’moħħha l-artikolu 15(1) tal-Avviż Legali 128 tas-sena 2002 meta **għamlet l-ewwel** imputazzjoni. Iżda jirriżulta ċar li dwar it-tieni imputazzjoni kellha f’moħħha l-artikolu 43(1)(b) tal-Kap 409 li huwa applikabbli għall-ksur ta’ tali dispożizzjoni.

Eżami tal-Fatti

Il-Qorti semgħet lix-xhieda minn fuq il-pedana u fil-fehma tagħha jirriżulta kemm li kien hemm sunbeds u umbrelel oltre l-limit mogħtija fil-liċenzja kif ukoll li numru ta’ sunbeds u umbrelel fl-ispazju li għalih kien il-liċenzja kien ogħla minn dak li jidher fil-liċenzja.

Lanqas m’hemm xi piena ħażina bħalma qed tindika d-difiża għaliex il-piena hija fil-parametri tal-Liġi ukoll jekk ikun applikat l-artikolu 17(f) tal-Kap 9.

Konklużjoni

Għaldaqstant il-Qorti qed tiċħad l-appell u qed tikkonferma s-sentenza mogħtija fl-ismijiet ‘Il-Pulizija versus Rayona Caruana et omissis’ fid-9 ta’ Frar 2012 fl-intier tagħha.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------